

A close-up photograph of a young child with light brown hair, looking down. Several medical sensors (green, yellow, and blue) are attached to their chest with white adhesive pads. Wires from the sensors are visible. The child is wearing a white garment.

Hvilke tegn og symptomer, ud over vitale parametre, udløser bekymring hos sygeplejersker i forbindelse med klinisk forværring hos hospitalsindlagte børn

Claus Sixtus Jensen
PhD, MHS(Nurs), RN
Lektor i sygepleje til børn og unge og
Klinisk Sygeplejespecialist
Børn og Unge & Center for
Akutforskning, Aarhus
Universitetshospital og Aarhus
Universitet

Kritisk forværring under hospitalsindlæggelse

- Sygehistorisk

**Børns kliniske tilstand
forværres ikke pludseligt;
snarere er det
sundhedspersonalet, der
pludseligt bemærker det.**

(Chapman, 2017; Stafseth 2016, Fox, Elliott 2015, Lyden et al. 2018)

Scoping review – Joanna Briggs
Institute methodology
7 studier inkluderet – kvalitative designs

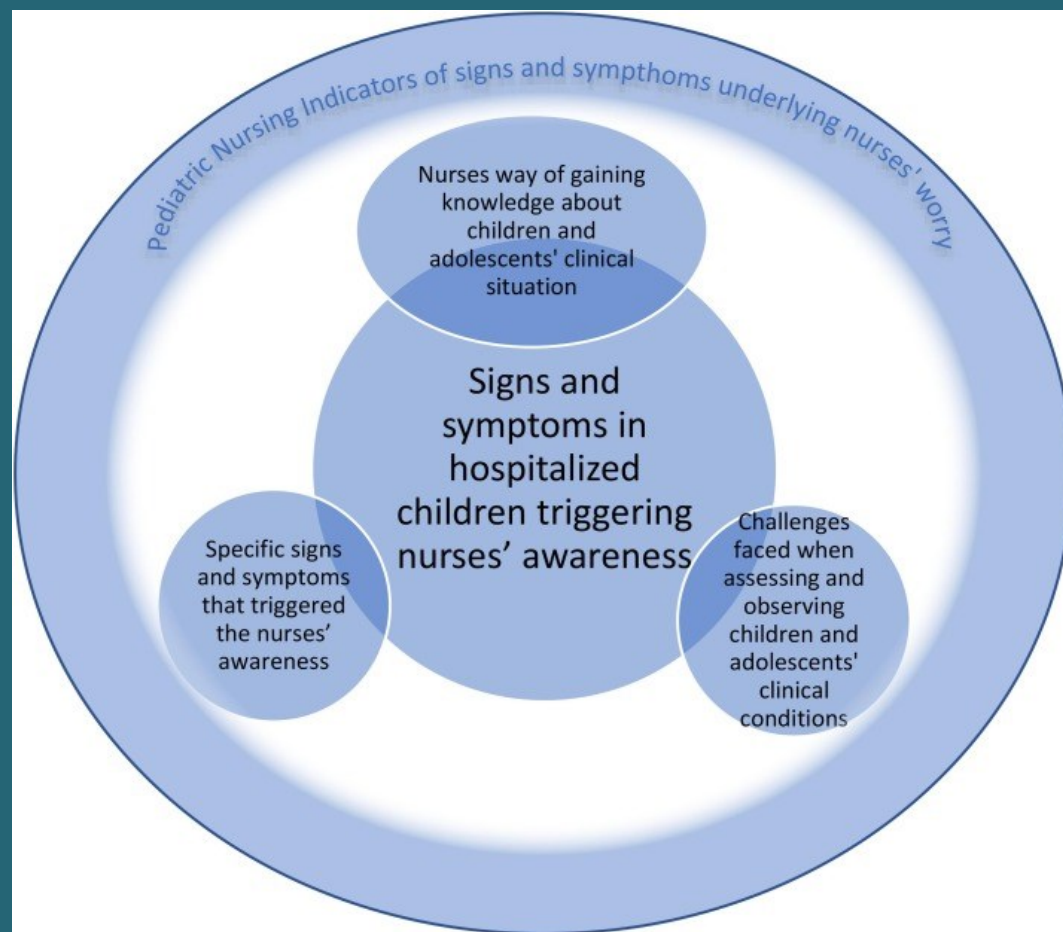
Kvalitativt studie
Data blev indsamlet gennem
deltagerobservation og fokusgruppe interview

Multicenter fokusgruppe studie
3 børne- og ungeafdelinger i Danmark
og et universitet i Norge

Findings

Sygeplejerskers måde at tilegne sig viden om børns kliniske tilstand

- Brug af sanser: berøring, syn, lytte
- Information fra forældre
- Erfaring former vurderingsevne
- Intuition eller "mavefornemmelse"

"Det er følelsen af, at noget ikke er helt, som det skal være med patienten."

"Jo mere erfaring jeg får, jo mere bruger jeg min mavefornemmelse – ofte i samspil med vitale tegn."

Udfordringer ved observation og vurdering

- Observation om natten
- Børns evne til at kompensere
- Forældres adfærd og opfattelser
- IT udstyr

Specifikke tegn og symptomer

- Respiration: brug af hjælpemuskler, vejrtrækningsmønstre
- Cirkulation: hudfarve, klamtsvedende, puffy
- Bevidsthedsniveau: sløvhed, øjenkontakt, ændret interaktion
- Ansigtsudtryk: Bekymringsfuge, panisk udtryk
- Forældrebekymring

Ændringer i respiration

- Brug af hjælpemuskler
- Hvæsende eller overfladisk respiration

Ændringer i cirkulation

- Ændring i farver: bleg, grå, marmoreret
- Klamtsvedende eller svedende
- Puffy omkring øjne

Bevidsthedsniveau

- Apatisk
- Irritabel/pirrelig
- Ændring i gråd eller højfrekvent gråd
- Evne til at engagere sig i relationen
- Evnen til at vedligeholde kontakt
- Uventet reaktion på procedure eller kontakt med personalet
- Barnets kropsholdning, muskeltonus og bevægelsesmønstre

Ansigtsudtryk

- Ser bekymret ud
- Bekymringsfuge

Forældre bekymring

- Forældre giver udtryk for bekymring

Sygeplejerskers kliniske skøn

- Intuitiv fornemmelse af at noget er galt

KONKLUSION

- Sygeplejersker 'anvender' adskillige tegn og symptomer der ikke er en del af eksisterende risikoscoringssystemer (TOKS/PEWS)
- Adgangen til de ikke-målbare tegn kræver proaktive observationer hvor sygeplejersken engagerer sig med og stimulerer barnet til respons

Spørgsmål?

claus.sixtus@skejby.rm.dk

<https://orcid.org/0000-0001-5416-7744>

[Unit for Research in Children's Nursing](#)